

Otázka: Ledečský kostel

Předmět: Dějepis

Přidal(a): KykyJeli

Osnova:

- 1)** *Založení*
- 2)** *Popis vývoje kostela*
 - a)** *Výstavba věže*
 - b)** *Přestavba chrámové lodi*
 - c)** *Kaple Pany Marie*
 - d)** *Přístavba kaple*
 - e)** *Změna krovu kostela*
 - f)** *Nová střecha věže*
 - g)** *Elektrický proud v kostele*
 - h)** *Velká oprava*

i) Poslední úpravy

3) Význam stavby

Kdy přesně byl Ledečský kostel svatých apoštolů Petra a Pavla založen, nelze doložit. Můžeme se domnívat, že to tomu bylo po výstavbě hradu na břehu řeky Sázavy. Mohla to být z počátku pouze kaple. Zřejmě kolem roku 1400 byli do místa přivedeni keramičtí mistři, kteří začali s velkolepou stavbou sakrálního objektu. Postavili pětiboké kněžiště, sklenuté křížovou klenbou s pískovcovými žebry svedenými na konzoly. Ve zdi byla zasazená hranatá okna s plaménkovou kružbou. Ve lmatě je pak dochována dnešní loď. Zdá se, že na levé straně dnešní stavby se zachovala zeď původního kostela. Tomu odpovídají malá níže položená okna. Ta byla objevena při otloukání omítky v roce 1993. Současně s kněžištěm byla na evangelijní straně vytvořena Mariánská kaple. Vedle byl ve zdi ponechán výklenek s mřížovými dvířky na schránku s koticemi.

Stavba byla zakončena triumfálním (vítězným) obloukem, který odděluje loď od presbytáře. Po dostavbě presbytáře došly finanční prostředky na další výstavbu lodi. Ta byla proto menší a zastřešena provizorně plochým stropem. Tím byla skončena první a nejstarší část výstavby chrámu.

Poté Burian Ledečský z Říčan začal s výstavbou vysoké věže na jižní straně chrámové lodi. Podvěžní kaple byla sklenuta volně s lunetami. Věž bez střechy dosáhla výšky 33 metrů. Teprve v roce 1535 byla věž dokončena. V roce 1540 byly na věži postaveny hodiny.

V roce 1553 se Zdeněk Meziříčský pustil do přestavby chrámové lodi, která je sklenuta pozdně gotickou valenou klenbou s lunetami, nesenou pilíři. Do pilířů byl vsazen zdobný ornament síťového křížení žebířů a pálené hrnčířské hlíny. Byla to práce místních hrnčířů. Uvnitř lodi byla na konci kněžiště vestavěna tříramenná kruchta na štíhlých žulových renesančních sloupech. Po dokončení přístavby byla loď opatřena renesančními dekorativními malbami se znaky.

Do kaple Pany Marie byly kolem roku 1720 vybourány dva oblouky. Do nově upravených stěn byly zasazeny v roce 1725 barokní železné mříže. Oltář byl zhotovený v roce 1757. V jeho středu je zasazená dřevěná gotická madona z počátku 15. století. V horní části oltáře je plastika Boha otce s andělíčky.

Při barokních úpravách před rokem 1730 byla vestavěna na jižní straně kněžiště. Na jižním chrámu byla v té době přistavěna kaple čtrnácti svatých pomocníků. Dnes je v této kapli

sakristie.

Kostel byl od svého vzniku několikrát poškozen požárem. Nejvíce ho však poškodil požár v roce 1806, kdy shořela šindelová střecha věže i střecha kostela. Po tomto požáru byla střecha výše vyzděna cihlami a pokryta prejzy. Krov kostela byl proti původnímu gotickému snížen a pokryt také prejzy.

V roce 1900 změnila svojí tvář věž kostela. Dostala novou 25metrovou střechu v pseudogotickém stylu se čtyřmi věžemi v rozích zdiva.

Na věž kostela byly v roce 1920 instalovány i nové hodiny. Elektrický proud byl do kostela přiveden v roce 1925, provizorně sem elektřinu přivedli již v roce 1916.

Velká oprava kostela proběhla v letech 1930-1931, protože se kostel potýkal s velkou vlhkostí zdiva. Tu se však nepodařilo odstranit ani po položené okapu, kanalizace a vsazení drenážních trubek do zdi. Kostel dostal i nové lavice, staré byly vlhkem narušeny. Byla opravena střecha kostela a opět zvýšena. Tak jak to bylo původně v gotice a pokryla nově červenými prejzy.

Další a zatím poslední úpravy kostela probíhaly v letech 1991-1993. O ty se zasloužil děkan Jan Stránský. Věž kostela byla pokryta novou hliníkovou krytinou. Novou omítku dostal celý kostel včetně věže. Střecha byla nově pokryta prejzy a oplechována měděným plechem. Byly opraveny i věžní hodiny a zhotoveny nové ciferníky včetně ručiček.

Děkanský chrám svatých apoštolů Petra a Pavla je chráněným památkovým objektem první kategorie. V současné době je chloubou celého města a po hradu je nejstarší stavbou ve městě. Je významný nejen pro věřící, ale i pro celou historii města.